

La GiuRu – viva e stimolanta

■ (anr/abc) Ella è ina da las organisaziuns affiliadas a la Lia Rumantscha. Dumengia passada è ella sa scuntrada a Sagogn giudem la Surselva. Il di d'enviern da rara bellezza n'ha betg pudì carmalar in grond dumber da persunas a la radunanza generala da la GiuRu. Il rapport da las activitads che han gi lieu l'onn passà e da quai che è en vista per l'onn current mussan che l'organisaziun Giuventetgna Rumantscha è tuttina fitg activa.

Avant 23 onns eran ils giuvens Rumantschs s'inscuntrads a Laax. La finamira era stada da promover ils contacts tranter giuvenils da las differentas regiuns rumantschas e d'autras minoritads. Uschia è naschida l'organisaziun Giuventetgna Rumantscha. Actualmain dumbra l'uniun 357 commembers. Betg paucs. La radunanza generala n'è dentant betg quai ch'interesscha il pli ferm quels. Quai declera il fatg ch'ina pitschna gruppa è sa scuntrada dumengia passada per ademplir l'obligaziun da mintga uniun. En ses pled ha il president da GiuRu, *Flurin Bundi* da Sagogn, laschà passar revista ils fatsgs dal 2013. Dapi sia fundaziun è l'uniun mintg'onn preschenta a scuntradas cun autras minoritads da l'Europa. L'onn passà en ils Rumantschs viaggiads en la Frislanda. Il barat d'experientschas saja in da blers impuls retschavids, ha ditg Flurin Bundi. Ins returnia en Svizra ed en il Grischun cun blera nova forza da s'engaschar per lingua e cultura rumantscha. Las scuntradas cun giuvenils d'autras minoritads mussia adina puspè ch'ins na saja betg isolà, ha sincerà il president. Flurin Bundi ha demissionà, medemamain l'actua *Ursina Giger* e l'assessura *Dominique Dosch*. Sco nova presidenta ha la radunanza generala elegì *Alina Müller* (La Punt-Chamues-ch/Glion) che era enfin ussa vicepresidente. *Maurus Bundi* (Sagogn) e *Flavia Hobi* (Vilters) fan da nov part da la suprastanza, plinavant *Natalia Salzgeber* da La Punt-Chamues-ch. L'actua *Melanie Häfner*

La nova suprastanza da la GiuRu: Natalia Salzgeber, Alina Müller, Flavia Hobi e Maurus Bundi. Sin la foto manca Melanie Häfner.

FOTO A. BEELI

Häfner da Silvaplauna è restada en ses post.

Tatgaders che provocheschan e che stimuleschan

Betg sulet ils sportists rumantschs a Sot-schi pon stimular ed avrir ils eglis a la populaziun rumantscha. Adina puspè fa quai era la GiuRu. Dar il sentiment da cuminanza, promover l'identificaziun e rinforzar la luschezza da l'agen linguatg è en il center da tuttas activitads da la GiuRu. Quai ha ella fatg l'onn passà cun ina acziun da guerilla. Sur notg, en tut las regiuns, cun glied da confidenza ed a moda concentrada, planisada e coordinada, han els rendì attent a las inscripziuns tudestgas en terra rumantscha. En tut ils lieus publics han ils commembers

da la GiuRu provotgà cun in tatgader cotschen-rosa e la dumonda «per rumantsch?». Igl è gartegia da svegliar la discussiun. Damai che l'acziun n'ha mai gi l'intenziun da far donn da vandalissem è ella stada da princip paschaivla.

Las bleras reacziuns han motivà la GiuRu da cuntinuar, dentant betg pli sco acziun da guerilla. La GiuRu, en buna collavuraziun cun la Lia Rumantscha, è londervi da preparar in project en furma da «la fatscha da noss vitgs». I duess esser ina nova acziun stimolanta e persistente. En tuttas vischnancas da tuttas regiuns rumantschas han ils commembers activs da la GiuRu fotografà objects cun inscripziuns tudestgas. Ils proprietaris duajan vegnir motivads da resguardar er il rumantsch. Tut las firmas che sa parti-

cipeschan duajan retschaiver in tatgader spezial che onurescha la firma cun preschientscha mediala. L'acziun vegnan GiuRu e Lia Rumantscha a lantschar uffizialmain en paucas emnas cun ina campagna da publicitad pli vasta.

Ina persuna per l'administraziun

La campagna «Nus discurren rumantsch» è il grond project da l'onn 2014. I dat anc auters. La suprastanza da la GiuRu organischa quest onn il seminari d'atun da la «Youth of European Nationalities». L'organisaziun da giuventetgna da las minoritads europeicas s'inscuntra dals 7 en fin ils 12 d'october a La Punt-Chamues-ch. Per questa scuntrada en l'Engiadina cun workshops, discussiuns ed excursiuns spetga

il comité d'organisaziun da la GiuRu circa 60 giuvenils da tut l'Europa. En connex cun plans e projects per il futur ha il president partent era menziunà la GiuRu sco «centrala» da las uniuns da giuventetgna dal territori rumantsch. La GiuRu emprova da sustegnair anc pli ferm las uniuns. Plinavant vul ella sustegnair activ la Lia Rumantscha tar l'organisaziun dal Festival rumantsch che ha lieu ils 2015. Ina ulteriura idea è quella da sviluppar il telefonin rumantsch cun definir expressiuns rumantschas. Troccas, tschinquina, ina preschientscha efectiva al Maraton engiadinais èn ulteriurs projects en la «pipeline» da la GiuRu. Ed anc in project nizzaivel ed urgent spetga: GiuRu e Lia Rumantscha vulan cuntanscher ch'ina persuna che presta servetsch civil po far quai per ellas en furma d'ina plazza administrativa. Quai levgiass fitg l'engaschi voluntari dals giuvens rumantschs.

Or da la statistica da la GiuRu

Ier ha la GiuRu mess sin sia pagina d'internet www.giuru.ch ina statistica interessanta davart ils commembers. Nus publitgain gugent quella en la versiun originala :

Commembras e commembers da la GiuRu	
Persunas femininas	356
Persunas masculinas	188
Nums entschaivan cun la presilba «Ca»	167
Abiteschan en Surselva	66
Abiteschan en la Sutselva	61%
Abiteschan en il Surmeir	2%
Abiteschan en l'Engiadina	9%
Vivan a Turitg	19%
Vivan a Cuira	15
	18